

วันอาทิตย์ สัปดาห์ที่ 26 เทศกาลธรรมดา ปี C

(วันที่ 29 กันยายน ค.ศ. 2019)

พี่น้องที่รัก ให้เราลองจินตนาการถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในวันพิพากษา ชายคนหนึ่งเสียชีวิตและถูกนำไปยืนต่อหน้าพระบัลลังก์ของพระเจ้า หลังจากตรวจสอบหนังสือแห่งชีวิตอย่างละเอียดแล้ว ทูตสวรรค์แจ้งให้ผู้ที่นั่งอยู่บนพระบัลลังก์นั้นทราบว่าท่านไม่พบชื่อของชายคนดังกล่าวเลย ดังนั้น ผู้พิพากษาจึงทรงประกาศแก่ชายคนนั้นว่าสถานที่อยู่ถาวรของเขาไม่ใช่สวรรค์ แต่เป็นนรก ชายคนนั้นประท้วงว่า **“ข้าพเจ้าทำความผิดร้ายแรงอะไรหรือ? ข้าพเจ้าไม่ได้ทำอะไรเลย”** ผู้พิพากษาทรงตอบว่า **“นั่นแหละคือสาเหตุที่ทำให้เจ้าต้องไปอยู่ในนรก”** ชายคนดังกล่าวไม่ต่างจาก เศรษฐีในอุปมาที่พระเยซูเจ้าทรงเล่าให้เราฟังในพระวรสารวันนี้เท่าใดนัก

แม้ว่าจะไม่ใช่เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง อุปมาเรื่องเศรษฐีกับลาซารัสได้สร้างความแปลกใจให้กับผู้อ่านมากทีเดียว บางคนอาจสงสัยว่าทำไมเศรษฐีต้อง **“ถูกทรมานอยู่ในแดนผู้ตาย”** (ลก 16:23)? พระเยซูเจ้าเองไม่ได้ทรงบอกว่าเขาจำเริญเพราะการโกงหรือการเอาเปรียบคนยากจน หรือว่าเขามีหน้าที่ดูแลเอาใจใส่ลาซารัสโดยตรง พระองค์ไม่ได้ทรงบอกด้วยว่าลาซารัสไปขอความช่วยเหลือจากเขาและถูกปฏิเสธอย่างไม่ใยดี ยิ่งกว่านั้น พระองค์ไม่ได้ทรงบอกว่าเขาทำความผิดร้ายแรงบางอย่างจนสมควรได้รับโทษ พระองค์ทรงบอกเพียงว่าเขา **“แต่งกายหรูหราด้วยเสื้อผ้าเนื้อดีราคาแพง จัดงานเลี้ยงใหญ่ทุกวัน”** (ลก 16:19) ซึ่งเป็นสิ่งที่คนจำเริญทั่วไปในสมัยนั้นทำกันเป็นประจำอยู่แล้ว ทูตอีกอย่างหนึ่ง เขามีสิทธิใช้เงินทองของเขาเพื่อทำสิ่งเหล่านี้ เมื่อเป็นเช่นนี้ ทำไมเขาจึงต้องไปอยู่ในนรก?

เพื่อเข้าใจเหตุผลที่ทำให้เศรษฐีต้องไปอยู่ในสถานที่ไม่น่าพึงปรารถนาเช่นนี้ เราต้องย้อนกลับมาพิจารณาไตร่ตรองอีกครั้งหนึ่งว่า **“จริงๆ แล้วบาปคืออะไร? บ่อยครั้งเรามักจะคิดว่าเราทำบาปโดยทางความคิด คำพูด และกิจการต่างๆ เท่านั้น แต่ลืมวิธีทางที่สี่และสำคัญมากซึ่งเราใช้ทำบาป นั่นคือ โดยทางการละเลย** แม้ว่าใน **“บทสารภาพบาป”** ซึ่งเราอธิษฐานภาวนาพร้อมกันเป็นประจำในตอนเริ่มต้นพิธีมิสซา เราบอกว่า **“ข้าพเจ้าขอสารภาพต่อพระเจ้า ผู้ทรงสรรพานุภาพและต่อพี่น้องด้วย ว่าข้าพเจ้าได้ทำบาปมากมาย ด้วยกาย วาจา ใจ และด้วยการละเลย”** กระนั้นก็ตามเราหลายคนยังลืมไปว่าการละเลยทำความดีเป็นบาปอย่างหนึ่งเหมือนกัน อุปมาในพระวรสารวันนี้เตือนใจเราว่าบาปแห่งการละเลยสามารถทำให้บางคนตกนรกได้ เศรษฐีเป็นตัวอย่างของเรื่องนี้ได้เป็นอย่างดี

ลาซาร์สผู้เป็นยาจก “นอนอยู่ที่ประตูบ้าน” (ลก 16:20) ของเศรษฐีคนนั้น สภาพของเขาน่าสงสารมาก พระเยซูเจ้าทรงเล่าว่า “เขามีบาดแผลเต็มตัว อยากจะกินเศษอาหารที่ตกจากโต๊ะของเศรษฐี มีแต่สุนัขมาเลียแผลของเขา” (ลก 16:20) เมื่อสถานการณ์เป็นเช่นนี้ เจ้าของบ้านจึงไม่อาจปิดความรับผิดชอบโดยอยู่เฉยๆ และไม่คิดหาทางช่วยเหลือได้ บางทีเขาอาจพูดกับตนเองว่า “อะไรก็ตามที่เกิดขึ้นนอกประตูบ้านของผม ไม่เกี่ยวข้องกับผม ไม่ใช่ธุระอะไรของผม” จากนั้น เขาก็เรียกคนใช้ให้นำตัวลาซาร์สไปที่ไหนก็ได้ที่ห่างไกลจากบ้านของเขา แล้วกลับเข้าไปกินและดื่มอย่างสนุกสนานต่อไป และเมื่อยาจกผู้น่าสงสารคนนี้ตายไป ชาวเมืองผู้ใจดีอาจมาเก็บศพของเขาและนำไปฝังในสุสานนิรนาม แน่นนอน เศรษฐีไม่ได้ทำอะไรผิดต่อลาซาร์ส แต่เขาละเลยที่จะทำกิจการดี เขาละเลยที่จะช่วยเหลือโดยการแบ่งปันพระพรที่เขามีมากมายกับคนที่เป็นทุกข์เดือดร้อน บาปของเขาเป็นบาปแห่งการละเลย และนี่คือเหตุผลที่เขาต้องทนทุกข์ทรมานในแดนผู้ตาย เมื่อเขาจากโลกนี้ไป

อีกประเด็นหนึ่งที่น่าแปลกใจไม่น้อยกว่าประเด็นแรกคือ ทำไมลาซาร์สจึงได้ร่วมบรมสุขกับพระเจ้าในเมืองสวรรค์? พระเยซูเจ้าเองไม่ได้ทรงบอกว่ายาจกผู้นี้เป็นคนศรัทธาในพระเจ้าหรือทำกิจการดีบางอย่างที่สมควรได้รับของประทานล้ำค่าประการนี้ เพื่อเข้าใจเรื่องนี้ เราควรย้อนกลับไปดูธรรมชาติของเรื่องเล่าต่างๆ ในพระคัมภีร์ของเรา ปรกติแล้วในเรื่องเล่าประเภทอุปมา ชื่อบุคคลมีความสำคัญมาก เพราะบ่อยครั้งพวกมันจะบ่งบอกถึงคุณลักษณะพื้นฐานของบุคคลนั้น ถ้าเราอ่านอุปมาที่พระเยซูเจ้าทรงเล่า เราจะพบว่าเฉพาะในเรื่องนี้เท่านั้นที่พระองค์ทรงระบุชื่อบุคคล เพราะฉะนั้น ชื่อนี้จึงน่าจะสำคัญมากสำหรับการตีความอุปมาเรื่องนี้

ชื่อ “ลาซาร์ส” เป็นคำภาษากรีก ตรงกับชื่อภาษาฮีบรูว่า “เอลเอาซาร์” ซึ่งแปลว่า “พระเจ้าทรงเป็นความช่วยเหลือของข้าพเจ้า” ดังนั้น ลาซาร์สจึงไม่เป็นเพียงยาจกยากจนคนหนึ่งเท่านั้น แต่เป็นยาจกยากจนที่เชื่อและไว้วางใจในพระเจ้า นี่คือเหตุผลที่ว่าทำไมเมื่อเขาจากโลกนี้ไปแล้ว “ทูตสวรรค์นำเขาไปอยู่ในอ้อมอกของอับราฮัม” (ลก 16:22) ไม่ใช่เพราะเขาเป็นคนยากจนเท่านั้น แต่เพราะความเชื่อและความไว้วางใจในพระเจ้าต่างหากที่ทำให้เขาได้รับชีวิตนิรันดร์ในสวรรค์ ถ้าใครอ่านอุปมาเรื่องนี้โดยมองข้ามความหมายของชื่อนี้ อาจตีความแบบผิดๆ เอาเองว่าในชีวิตหน้าจะมีการสลับเปลี่ยนสถานภาพของบุคคลแบบอัตโนมัติ กล่าวคือ คนร่ำรวยจะกลายเป็นคนยากจน ส่วนคนยากจนจะกลายเป็นคนร่ำรวย ซึ่งไม่ใช่สิ่งที่พระเยซูเจ้าทรงต้องการบอกเรา คนร่ำรวยผู้ซึ่งใช้ทรัพย์สินเงินทองของตนเองเพื่อรับใช้พระเจ้าและเพื่อนมนุษย์จะยังคงเป็นผู้ได้รับพระพรในชีวิตหน้า ตรงกันข้ามคนยากจนผู้ซึ่งใช้ชีวิตอย่างเสเพล อิจฉาริษยาในความร่ำรวยของคนอื่น ปฏิเสธที่จะเชื่อและไว้วางใจในพระเจ้าจะยังคงทนทุกข์ทรมานต่อไปในชีวิตหน้า

พี่น้องที่รัก ชาวดีในอุปมาที่เราได้ฟังในพระวรสารวันนี้คือ ถ้าเวลานี้เรารู้สึกว่าตนเองไม่ต่างจากลาซารัส กล่าวคือ เป็นคนยากจน กำลังทนทุกข์ทรมานจากโรคภัยไข้เจ็บ ถูกสังคมและคนที่ได้รับพระพรมากมายในชีวิตนี้ลืมและทอดทิ้ง ให้เราเชื่อและไว้วางใจในพระเจ้าต่อไปโดยตระหนักว่าสิ่งต่างๆ เหล่านี้จะส่งผลดีต่อวิญญาณของเราในวาระสุดท้าย แต่ถ้าเราคิดว่าตนเองเป็นผู้ที่พระเจ้าทรงอวยพรเป็นพิเศษแล้ว จงเปิดประตูและมองไปรอบๆ บางทีอาจมี “ลาซารัส” กำลังนอนรอคอยความช่วยเหลือจากเราอยู่ที่หน้าประตูบ้าน ซึ่งเราอาจไม่ทันสังเกตเห็นก็ได้ **ขอพระเจ้าอวยพรพี่น้องทุกคน**